

ВІСНИК ВІННИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

9(1) • 2005
СІЧЕНЬ

ВІСНИК ВІННИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

REPORTS OF VINNYTSIA NATIONAL MEDICAL UNIVERSITY

Заснований 17 жовтня 1994 року

Founded: October 17, 1994

Засновник: Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова

Founder: Vinnytsia National Pyrogov Memorial Medical University

Головний редактор

Мороз В.М.

Перший заступник головного редактора

Процек О.Г.

Заступник головного редактора

Жученко С.П.

Відповідальний секретар

Клімас Л.А.

Редакційна колегія

Біктіміров В.В.

Білик В.Д.

Василенко Г.Л.

Гунас І.В.

Кириченко Д.Ф.

Мельник П.С.

Палій Г.К.

Піскун Р.П.

Серкова В.К.

Смольський Л.П.

Столярчук О.О.

Хаймзон І.І.

Редакційна рада

Булат Л.М., Гайструк А.Н., Годлевський А.І.,
Головенко С.В., Григоренко П.П., Денисюк В.І.,
Кириленко В.А., Кукуруза Ю.П., Луцюк М.Б., Ма-
зорчук Б.Ф., Маленький В.П., Мітюк І.І., Мосто-
вий Ю.М., Пентюк О.О., Пушкарь М.С., Пух-
лик Б.М., Салдан І.Р., Сергета І.В., Чорнобро-
вий В.М., Шапаренко П.П., Фіщенко В.О., Яков-
лева О.О.

Editor-in-Chief

Moroz V.M.

First Editor Assistant

Protsek O.G.

Editor Assistant

Zhuchenko S.P.

Secretary-in-Chief

Klimas L.A.

Editorial Board

Biktimirov V.V.

Bilyk V.D.

Vasylenko G.L.

Gunas I.V.

Kyrytschenko D.F.

Melnyk P.S.

Pally G.K.

Piskun R.P.

Serkova V.K.

Smolsky L.P.

Stolartchuk O.O.

Khaimzon I.I.

Editorial Council

Bulat L.M., Gaystruk A.N., Godlevsky A.I., Golovenko
S.V., Grygorenko P.P., Denisyuk V.I., Kyrylenko
V.A., Kukurusa Yu.P., Lutsyk M.B., Mazortchuk B.F.,
Malenky V.P., Mityuk I.I., Mostovy Yu.M., Pentyuk
O.O., Pushkar M.S., Pukhlyk B.M., Saldan I.P.,
Sergeta I.V., Chornobrovyy V.M., Shaparenko P.P.,
Fishchenko V.O., Yakovleva O.O.

Журнал видрукований в типографії
Вінницького національного медичного
університету ім. М.І. Пирогова

Періодичність видання 2 рази на рік

Адреса редакції
21018, Україна, м. Вінниця,
вул. Пирогова, 56
Тел.: (043-2) 43-94-11
Факс: (043-2) 46-55-30
E-mail: lora@vsmu.vinnica.ua

Printed by printing-house of the
Vinnytsia National Pyrogov
Memorial Medical University

Appears twice a year

Address
Pyrogov Str. 56,
Ukraine - 21018, Vinnytsia,
Tel.: (043-2) 43-94-11
Fax: (043-2) 46-55-30
E-mail: lora@vsmu.vinnica.ua

Література

- Бендар Н.К. Новые возможности препаратов, подавляющих активность ангиотензин-превращающего фермента //Терапевтический архив.- 1992.- №9.- С.1-12.
- Глазер Г.А., Шварц Г.Я. ИАПФ-новая группа лекарственных препаратов. Применение их в клинической практике позволило проводить эффективную терапию у больных с АГ и недостаточностью кровообращения //Кардиология.- 1991.- Т.31, №3.- С.105-110.
- Малая Л.Т. Роль інгібіторів ангіотензин-перетворюючого ферменту в лікуванні захворювань серцево-судинної системи //IV з'їзд кардіологів України: Тези доповідей.- К., 1993.- С.71.
- Применение калтоприла для лечения больных артериальной гипертензией /Н.С.Заноздра, Е.Г.Кучинская, Е.П.Свищленко, Л.С.Черногуз //Гипертоническая болезнь, атеросклероз и коронарная недостаточность.- 1990.- №22.- С.92-96.
- Рекомендації Українського товариства кардіологів з профілактики та лікування артеріальної гіпертензії.- Київ, 1999.- С.23-24, 28.
- Свищленко Є.П., Коваленко В.Н. Артериальная гипертензия. Практическое руководство.- Киев, Морлон, 2001.- 528с.
- Сіренко Ю.М. Артеріальна гіпертензія.- Київ, Морлон, 2001.- 21-36.
- Isgam H. Mode of action and haemodynamics effects of Angiotensin converting enzyme inhibition in heart failure and hypertension //Curr. Opin. Cardiol.- 1988.- Vol.3., Suppl.1.- S.9-17.
- Thunesios O. Antihypertensive drugs and peripheral arterial disease //ACE Report.- 1987.- Vol.37.- P.1-3.

УДК: 664.64:661.124

ВПЛИВ ХЛІБОПЕКАРСЬКИХ ДРІЖДЖІВ НА ВИХІД І ЯКІСТЬ ЕТИЛОВОГО СПИРТУ

С.П.Прокопчук, Н.О.Діденко

Кафедра фармацевтичної хімії Вінницького національного медичного університету ім. М.І.Пирогова (вул.Пирогова, 56, м.Вінниця, Україна, 21018)

Резюме. Досліджено вплив хлібопекарських дріжджів, виготовлених на підприємствах, розміщених в містах Львові, Одесі, Тростянці, Бару, Обухові, Довжок, на вихід етилового спирту і концентрацію ацетальдегіду в водно-спиртовому розчині, одержаного в процесі бродіння цукру. Встановлено, що найбільший вихід етилового спирту досягається при перегонці браги, одержаної при бродінні цукру в присутності дріжджів виробництва підприємств, розміщених у Львові і Довжок. Найменша концентрація ацетальдегіду в водно-спиртовому розчині була при використанні дріжджів виробництва, розміщених в містах Львові та Одесі. Рекомендовано для одержання якісного спирту при бродінні цукру використовувати дріжджі виробництва ЗАТ "Ензим" міста Львів.

Ключові слова: етиловий спирт, дріжджі, ацетальдегід, вуглеводи, бродіння, одержання, вихід.

Summary. The results of researches influence of the bakery yeast, produced by the factories of Lviv, Odesa, Trostyanets, Bar, Obuchov, Dovzhok, on an yield ethanol and a concentration ethanol in the hydroalcoholic solution, received as a result of fermenting sugar were next: the greatest contents of ethanol during fermenting yeasts received by using production of Lviv factory and Dovzhok factory; the least concentration of the acetaldehyde in the hydroalcoholic solution received by using production of Lviv and Odesa factories. Recommendations: to use the yeast, produced by "Enzim Ltd", Lviv for receiving qualitative ethanol as a result of fermenting sugar.

Key words: ethanol, yeast, acetaldehyde, carbohydrates, fermentation, reception, yeast.

Вступ

В медичній практиці етиловий спирт застосовується як зовнішній антисептичний і подразнюючий засіб для обтирання і компресів. При концентрації 50-70% спирт має хороші дезинфікуючі властивості і використовується для дезінфекції рук і хірургічних інструментів. Етиловий спирт в різноманітних концентраціях застосовується для виготовлення настійок, екстрактів і цілого ряду лікарських форм. З етилового спирту одержують багато різних речовин, які використовуються в хімічній, лакофарбній, фармацевтичній і харчовій промисловості [Яровенко, 1999; Ластухін, Воронов, 2000]. В фармацевтичній промисловості із етилового спирту одержують хлороформ, йодоформ, діетиловий етер (ефір медичний) і інші препарати [Безуглій з співавт., 2002].

При використанні етилового спирту велике значення має його чистота, зокрема вміст в ньому ацетальдегіду. В промисловості етиловий спирт одержують ферментативним бро-

дінням вуглеводів рослинного походження і гідратацією етилену. В медичній практиці в основному використовується харчовий спирт, який одержують бродінням вуглеводів. В якості дріжджів використовують спеціальні спиртові дріжджі. В побуті для одержання етилового спирту використовуються хлібопекарські дріжджі.

Метою даної роботи було дослідити вплив хлібопекарських дріжджів на вихід і якість етилового спирту, одержаного бродінням вуглеводів.

Матеріали та методи

Як об'єкти дослідження були вибрані дріжджі, виготовлені на підприємствах ЗАТ "Ензим" м.Львів, м.Бар і м.Тростянець, концерну "Укрспирт" Вінницького обласного об'єднання "Поділля-спирт", ДП "Довжоцького спиртового заводу" (селіще Довжок Хмельницької області, Кам'янець-

Таблиця 1. Динаміка зміни pH в процесі бродіння в залежності від раси дріжджів.

№ п/п	Раса дріжджів	Зміна pH на добу						
		1	2	3	6	8	10	17
1.	Барські	3,74	3,19	3,27	3,30	3,30	3,34	3,24
2.	Тростянецькі	3,72	3,00	3,02	3,17	3,12	3,25	3,37
3.	Львівські	3,49	2,88	3,08	3,12	3,10	3,15	3,20
4.	Довжок	3,55	2,90	3,04	3,12	3,10	3,08	3,10
5.	Обухів	3,73	3,05	3,11	3,25	3,24	3,29	3,30
6.	Одеські	3,50	3,00	3,07	3,11	3,11	3,14	3,15

Таблиця 2. Динаміка зміни pH Одеських дріжджів в процесі бродіння в залежності від середовища.

№ п/п	Раса дріжджів	Зміна pH на добу						
		1	2	3	6	8	10	17
1.	Лужне	10,67	3,84	3,76	3,66	3,51	3,66	3,70
2.	Нейтральне	7,00	3,98	3,84	3,50	3,38	3,24	3,25
3.	Кисле	1,42	1,35	1,37	1,39	1,39	1,35	1,32
4.	Повітря	3,56	3,10	2,97	2,98	2,95	2,89	2,98
5.	Водень	3,47	3,12	4,25	4,49	4,37	4,68	4,71
6.	Без змін	3,50	3,00	3,07	3,11	3,11	3,14	3,15

Подільського району), ВАТ "Стиролбютех" (м. Обухів Київської області), СП "Одеські дріжджі" (м. Одеса). Для спрощення, в подальшому у статті види дріжджів позначалися по назві місцевості, де вони були виготовлені, відповідно - Львівські, Барські, Тростянецькі, Довжок, Обухівські, Одеські.

Масову концентрацію альдегіду в водно-спиртовому розчині визначали методом з використанням фуксиносірчистого реактиву та розчину пірогалолу А. При цьому використовували фотоелектричний колориметр.

Результати. Обговорення

1. Залежність pH-середовища браги від виду дріжджів і умов проведення бродіння.

Як показали експериментальні дані pH-середовища браги, виготовленої із вказаних дріжджів, становила 3,3-3,7. Браги, виготовлені на основі Барських, Тростянецьких, Обухівських дріжджів мали значення pH 3,72-3,74. Браги, виготовлені на основі Львівських і Одеських дріжджів - 3,49-3,50. Брага виготовлена на основі дріжджів Довжок - 3,55. Динаміка зміни pH в процесі бродіння в залежності від раси дріжджів представлена в таблиці 2. Як видно із наведених даних найбільша зміна pH-середовища досягається протягом першої доби бродіння. За даний проміжок часу pH-середовища зменшується на 0,5-0,7. Через 3-4 доби pH-середовища браги стабілізується. Проведені також дослідження по динаміці зміни pH-середовища браги, виготовленої на основі Одеських дріжджів в залежності від середовища і пропускання через брагу повітря та водну. На початку бродіння за допомогою розчину лугу було встановлено лужне середовище pH=10,67 і нейтральне pH=7, а за допомогою водного розчину кислоти - кислотне середовище pH=1,42. Експериментальні дані пред-

ставлені в таблиці 2. Як видно із наведених даних, в бразі, яка мала лужне і нейтральне середовище, найбільш суттєва зміна pH відбулася на протязі першої доби, через 2-3 доби незначно зменшилася і встановилася рівновага. Причому, pH-середовища в даних розчинах відрізняються від його значення для браги з Одеських дріжджів без зміни pH-середовища. При кислому середовищі браги зміна pH практично не відбувається. При продуванні повітрям і воднем розчину браги pH-середовища незначно зменшується на протязі першої доби і через три доби в присутності повітря встановлюється постійне значення, а в присутності водню pH-середовища незначно піднімається і в кінці бродіння суттєво відрізняється від pH-середовища браги, виготовленої на основі Одеських дріжджів без продування розчину.

2. Залежність виходу етилового спирту від раси дріжджів і умов проведення процесу бродіння.

Вплив дріжджів різного виробництва і умов проведення процесу бродіння вуглеводню на вихід етилового спирту представлена в таблиці 3. Як видно із наведених даних, найбільший вихід етилового спирту досягається при перегонці браги, яка утворилася в процесі бродіння цукру в присутності Львівських і Довжок дріжджів. В даному випадку, при бродінні 120 г цукру вихід етилового спирту становить 59 г. Трохи менший вихід спирту був одержаний із браги в присутності Одеських дріжджів - 56,9 г. З браги, одержаної за допомогою Тростянецьких дріжджів, вихід етилового спирту становив 49,7 г. Найменший вихід етилового спирту (38,8-39,9 г) був одержаний при перегонці браги, одержаної з цукру з добавками Обухівських і Барських дріжджів.

При дослідженні впливу умов проведення бродіння на вихід етилового спирту було встановлено, що ні лужне, ні нейтральне середовища браги та продування водню через її розчин практично не впливають на вихід етилового спирту. Не-

Таблиця 3. Вплив дріжджів різного виробництва на вихід етилового спирту.

№ п/п	Назва виробника дріжджів	Вихід етилового спирту, г
1.	Барські	38,81
2.	Тростянецькі	49,70
3.	Львівські	59,42
4.	Довжок	58,94
5.	Обухів	39,89
6.	Одеські:	56,88
7.	- кисле середовище	36,20
8.	- лужне середовище	56,70
9.	- нейтральне середовище	56,72
10.	- повітря	52,64
11.	- водень	56,80

Таблиця 4. Вплив дріжджів різного виробництва на утворення ацетальдегіду.

№ п/п	Назва виробника дріжджів	ФЕ	Концентрація ацетальдегіду в спиртовому розчині, мг/дм ³
1.	Барські	1,596	33,0
2.	Тростянецькі	1,620	34,5
3.	Львівські	0,351	12,5
4.	Довжок	1,993	38,0
5.	Обухів	0,610	17,2
6.	Одеські	0,364	12,2

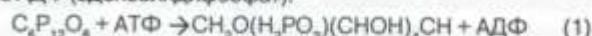
значно зменшується вихід етилового спирту при продуванні повітрям (на 7%). Більш суттєво (на 36%) на зменшення виходу етилового спирту впливає кисле середовище браги.

3. Залежність концентрації ацетальдегіду в водно-кислотному розчині від виду дріжджів і умов проведення бродіння.

Вплив дріжджів на концентрацію ацетальдегіду в водно-кислотному розчині представлений в таблиці 4. Як видно із експериментальних даних, найвища концентрація ацетальдегіду була в водно-спиртовому розчині, одержаному при перегонці браги з використанням Львівських та Одеських дріжджів - 12,2-12,5 мг/дм³. Використання Обухівських дріжджів збільшує концентрацію ацетальдегіду в розчині на 33-41%. При використанні Барських і Тростянецьких дріжджів концентрація ацетальдегіду в розчині по відношенню до Львівських дріжджів зростає в 3 рази. Вплив умов проведення бродіння на концентрацію ацетальдегіду в водно-кислотному розчині представлений в таблиці 5. Із наведених даних видно, що лише при продуванні повітрям брагу, одержану на основі Одеських дріжджів, концентрація ацетальдегіду в водно-спиртовому розчині не збільшується. Продування браги воднем і лужне середовище збільшує концентрацію ацетальдегіду в 1,26-1,29. При нейтральному середовищі концентрація ацетальдегіду зростає в 1,33 рази. В кислому середо-

вищі спостерігається найвищий вихід концентрації ацетальдегіду в водно-кислотному розчині, вона становить 17,9 мг/дм³, що в 1,48 рази більша ніж без зміни умов приготування браги.

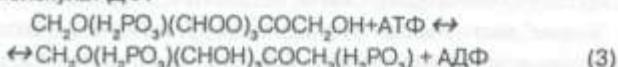
Схема спиртового бродіння являє собою складний безперервний процес розкладу цукру, що каталізується різними ферментами з утворенням 12 проміжних продуктів. Початковою стадією спиртового бродіння є утворення фосфорильованих цукрів при участі ферменту глюкокінази. До молекул глюкози приєднується фосфатний залишок від молекул АТФ (аденозинтрифосфата кислота), яка знаходитьться в клітинах дріжджів і утворюється глюкозо-6-фосфат, а АТФ перетворюється в АДФ (аденозиндифосфат).

Глюкозо-6-Фосфат шляхом ізомеризації під дією ферменту глукозофосфатізомерази переходить назад в форму фруктози.

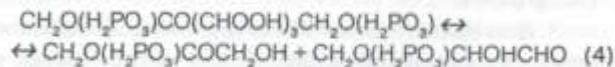

Далі під дією ферменту фосфофруктокінази із другої молекули АТФ переноситься ще один фосфорний залишок на фруктозо-6-фосфат і утворюється фруктозо-1,6-дифосфат і нова молекула АДФ.

Ефіри глюкозо-6-фосфат і фруктозо-6-фосфат утворюють рівноважну суміш. Таким чином закінчується підготовча стадія спиртового бродіння. Потім проходить десмоля-розрив вуглеводного зв'язку фруктозодіфосфату з утворенням двох молекул фосфотріаз.

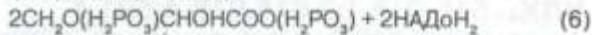
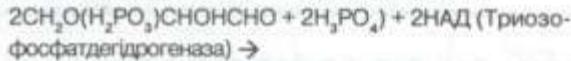
Ця реакція каталізується ферментом альдолазою і є зворотною.

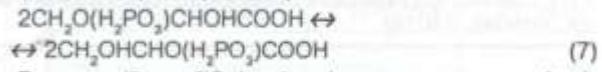
Основними продуктами цієї реакції є фосфодигідроксикаетон і 3-фосфогліцериновий альдегід. Ці продукти знаходяться в рівновазі за рахунок переходу катозного ізомера в альдозний і навпаки під дією ферменту тріозофосфатізомерази.

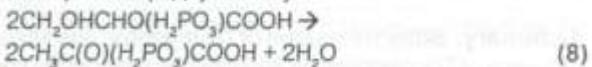
Головна роль в подальших перетвореннях при спиртовому бродінні належить 3-фосфогліцериновому альдегіду. Наступним етапом є окиснення двох молекул 3-фосфогліцеринового альдегіду до 3-фосфогліцеринової кислоти.

Потім під дією ферменту фосфогліцеромутази залишок фосфорної кислоти переміщується від третього вуглецю до другого, і в результаті 3-фосфогліцеринова кислота перетворюється в 2-фосфогліцеринову кислоту.

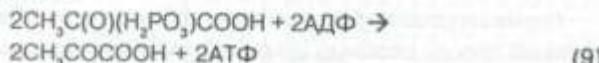
В наступній стадії 2-фосфогліцеринова кислота під дією ферменту енолази шляхом дегідратації перетворюється в фосфоенолпіровиноградну кислоту.

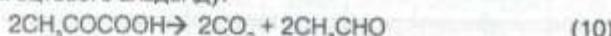
Таблиця 5. Вплив середовища та продувки газів на утворення ацетальдегіду в процесі бродіння цукру з одеськими дріжджами.

№ п/п	Назва виробника дріжджів	ФЕ	Концентрація ацетальдегіду в спиртовому розчині, мг/дм ³
1.	Кисле	0,487	17,9
2.	Лужне	0,364	15,4
3.	Нейтральне	0,450	16,2
4.	Прогонка повітрям	0,289	11,2
5.	Прогонка воднем	0,400	15,7
6.	Без зміни	0,364	12,2

Дуже нестійка фосфоенолпіровиноградна кислота легко дефосфорилюється з макроергічним зв'язком молекули АДФ з утворенням піровиноградної кислоти, а АДФ перетворюється в АТФ.

Піровиноградна кислота під дією ферменту піроватдекарбоксилази декарбоксилюється з виділенням CO_2 і утворенням оцтового альдегіду.

Оцтовий альдегід при участі ферменту алкогольдегідрогенази взаємодіє з НАД $\cdot\text{H}_2$, в результаті оцтовий альдегід відновлюється в етиловий спирт, а кофермент НАД $\cdot\text{H}_2$ знову регенерується (окиснюється в НАД).

Таким чином, завершальним етапом бродіння є реакція відновлення оцтового альдегіду в етиловий спирт.

З розглянутого циклу реакцій спиртового бродіння видно, що з кожної молекули глюкози утворюється 2 молекули спирту і 2 молекули CO_2 .

Враховуючи експериментальні дані та механізм процесу бродіння можна представити, що дріжджі, вироблені на ЗАТ "Ензим" міста Львова відрізняються від дріжджів, виготовлених на інших підприємствах, більшою кількістю триозофосфатдегідрогенази, ферментом якої є НАД, і більшим вмістом фосфорної кислоти. Це сприяє більш інтенсивному проходженню реакцій 6 і 11 в процесі ферментативного бродіння вуглеводів.

Висновки та перспективи подальших розробок

1. Досліджено вплив хлібопекарських дріжджів, виготовлених на підприємствах ЗАТ "Ензим" міста Львова, міст Бар і Тростянця концерну "Укрспирт" Вінницького обласного державного об'єднання "Поділляспирт", ДП "Довжоцького спиртового заводу", Довжок, Хмельницької області, Кам'яно-Подільського району, ВАТ "Стиролблютех" міста Обухів Киї-

вської області, СП "Одеські дріжджі" міста Одеси на вихід етилового спирту і концентрацію ацетальдегіду в водно-спиртовому розчині, одержаного при бродінні цукру. Встановлено, що найбільший вихід етилового спирту одержується із браги, для виготовлення якої використовувалися дріжджі ЗАТ "Ензим" і ДП "Довжоцького спиртового заводу". Найменший вихід спирту був при використанні Барських і Обухівських дріжджів. Всі інші дріжджі мали приблизно однакове значення. Найменша концентрація ацетальдегіду в водно-спиртовому розчині була при використанні дріжджів виробництва ЗАТ "Ензим" та СП "Одеські дріжджі". Найбільша концентрація ацетальдегіду досягалася при використанні дріжджів ДП "Довжоцького спиртового заводу", Барського і Тростянецького заводів.

2. Досліджено вплив лужного, нейтрального та кислого середовища і продувки повітря та водню на вихід етилового спирту і концентрацію ацетальдегіду в водно-спиртовому розчині, одержаного при бродінні цукру в присутності дріжджів, виготовлених на підприємстві СП "Одеські дріжджі". Встановлено, що наведені показники незначно впливають на вихід етилового спирту, крім кислого середовища, при якому вихід спирту зменшується в 1,3 рази. Дані показники, крім продувки повітрям через розчин браги, значно збільшують концентрацію ацетальдегіду в водно-спиртовому розчині. Найбільш суттєво, в 1,5 рази по відношенню до бродіння цукру без зовнішніх змін, збільшується концентрація ацетальдегіду при бродінні в кислотному середовищі.

3. Встановлено, що заміна дріжджів, виготовлених на підприємстві державного об'єднання "Поділляспирт" м.Бар, дріжджами виробництва ЗАТ "Ензим" збільшує вихід етилового спирту в 1,5 рази і зменшує концентрацію ацетальдегіду в водно-спиртовому розчині в 2,6 рази.

Перспективою подальшого розвитку даної роботи є дослідження впливу дріжджів, виготовлених на інших підприємствах, на вихід і якість етилового спирту, одержаного в процесі ферментативного бродіння вуглеводів рослинного походження.

Література

- Яровенко В.Л. Технологія спирту.- Москва: КОЛОС, 1999.- 347с.
Ластухін Ю.О., Воронов С.А. Органічна хімія.- Львів: Центр Європи, 2000.- 863с.
Безуглій П.О., Українець І.В., Таран С.Г. Фармацевтична хімія.- Харків: Золоті сторінки, 2002.- 447с.

УДК: 615.015-02:615.015.4:591.4

ВПЛИВ ТІОТРИАЗОЛІНУ НА ФЕРМЕНТИ БІОТРАНСФОРМАЦІЇ ЛІКІВ В ЕКСПЕРИМЕНТИ

Н.П. Савченко

Курс клінічної фармакології Вінницького національного медичного університету ім. М.І.Пирогова, (вул.Пирогова, 56, м.Вінниця, Україна, 21018)

Резюме. В експериментах на білих щурах-самцях лінії Вістар вивчали біотрансформацію тіотриазоліну. Для визначення впливу тіотриазоліну на метаболізм амідопірину оцінювали вміст в сечі щурів метаболітів.

Ключові слова: щур, амідопірин, тіотриазолін.

Summary. Biotransformation of Thiotriazoline was studied in experiment with white male Wistar rats. On purpose to answer about influence of Thiotriazoline on Aminopyrine metabolism content of metabolites in the urine of rats was established.

ЗМІСТ

ОРИГІНАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

О.О.Курець Нові підходи до реабілітації дітей із затяжними бронхо-легеневими захворюваннями	1
Л.С.Бабінець Параметри імунного статусу у хворих на хронічний панкреатит в залежності від стану кісткової тканини	5
В.М.Бойко, В.Г.Палій Мікробіологічна оцінка антимікробних препаратів, що застосовують для профілактики, лікування нозокоміальних інфекцій	8
М.О.Дмітрієв, І.В.Гунас, Г.В.Даценко, В.А.Корінний Кафалометричні параметри у міських підлітків Подільського регіону України з ортогнатичним прикусом	11
В.М.Жебель, О.Л.Старжинська, Ю.О.Гефтер, О.Л.Блана, І.В.Погоріла Показники гемодинаміки та функції ендотелію у здорових осіб з різними генотипами гена рецептора ангіотензину II 1-го типу	15
Д.І.Комаренко О.Б.Поляков Характеристика ехогенності підшлункової залози у ліквідаторів наслідків аварії на ЧАЕС	18
I.O.Козак Ізольвана дуоденектомія у собак	22
П.В.Нікітін, А.М.Лакша, М.С.Шидловський Визначення та порівняння жорсткості фіксації перелому та ранної кістки при використанні різних методик остеосинтезу	26
В.Підлісна Вивчення фармакотерапевтичної ефективності та особливостей побічної дії каптоприлу в різних умовах моніторингу	30
С.П.Прокопчук, Н.О.Діденко Вплив хлібопекарських дріжджів на вихід і якість етилового спирту	34
Н.П.Савченко Вплив хлібопекарських дріжджів на вихід і якість етилового спирту	37
Г.Й.Бляхієвська, С.В.Прокопенко, Л.А.Сарафинюк, Є.Ф.Якубовська, В.В.Ясько, Е.В.Беляєв, Д.Б.Зорич, О.П.Арашина, Г.В.Даценко, Ю.Г.Шевчук Кореляції основних показників дерматогліфік із тотальними розмірами тіла у практично здорових міських юнаків та юнчиків Подільського регіону України	40
Г.І.Степанюк, Р.О.Шеремета, В.П.Новіков, Н.Г.Марінцова Порівняльна оцінка захисної дії нового амінокислотного похідного 1,4-нафтохіону та кавінтону на модулі гострого порушення мозкового кровотоку у щурів різних вікових груп	43
Л.В.Стукан Значення соціальних та психологічних чинників у формуванні соціальних фобій у підлітків	45
С.В.Черкасов Формування особистості лікаря. Поєднання загальноосвітньої підготовки з професійним вихованням студентів-медиків	48
С.П.Прокопчук, Л.П.Морозова Вплив комплексних каталізаторів на окислення н-пентана	51

КЛІНІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

Ахмад Закі Хуссеін Дауд (Ahmad Zaki Hussein Daoud) Варіабельність серцевого ритму у хворих в першу добу мозкового інсульту: попередня оцінка	54
I.М.Азарський, В.М.Мороз, О.Г.Процек, В.І.Кириченко, В.С.Тарасюк, Н.Д.Корольова, В.В.Поляруш Способ комплексного пролонгованого інфільтраційного новокайнovo-перцево-пластирного знеболення при переломах ребер	56
I.М.Азарський, В.М.Мороз, О.Г.Процек, В.І.Кириченко, В.С.Тарасюк, Н.Д.Корольова, В.В.Поляруш Способ черезшкірної багатошарової іммобілізації переломів ребер за допомогою пластирного каркасу	58
Ю.О.Безсмертний Профілактика та хірургічне лікування деяких форм місцевого бульового синдрому ампутаційних кукс нижніх кінцівок	60
Н.М.Білик Захворюваність, фізичний та нервово-психічний розвиток малюків 1 року життя, народжених від жінок з передчасним відшаруванням плаценти	65
Л.О.Димніч Показники імунного статусу хворих на хронічний кандидоз слизової оболонки порожнини рота та їх корекція в процесі лікування	68
С.М.Долуда Питання діагностики психопатоподібних дебютів прогредієнтних форм шизофренії у підлітків	72
Ю.В.Домбровська, В.К.Серкова Функціональний стан ендотелію у хворих з поєднанням гіпертонічної хвороби та ІХС, ускладнених хронічною серцевою недостатністю	74
Л.І.Василинчук Прогнозування постзапального синдрому хронічних тазових болей	77
С.О.Возіанов, В.А.Слободянюк, Р.Є.Ладнюк Нові методи лікування кистозних захворювань нирок	80
Н.Г.Гаджула Оцінка ефективності профілактики карієсу і некаріозних уражень зубів на основі показників мінерального обміну сироватки крові у жінок в період вагітності та лактації	82
Н.А.Гайструк, А.Н.Гайструк Кислотно-лужний стан крові в породілій з гіпертензивним синдромом і корекція його порушення	87

С.О.Гур'єв, П.В.Танасієнко Оцінка травмогенезу полісистемних та поліорганних пошкоджень в міській та сільській місцевостях	90
В.П. Іванов Клініко-інструментальні предиктори та деякі механізми дестабілізації перебігу серцевої недостатності при суправентрикулярних аритміях	92
О.П.Жученко Стан опірності, реактивності і адаптаційні реакції організму у хворих з ургентною хірургічною патологією (УХП) в до- та післяопераційному періоді	94
В.Г.Каюк Рівень соматотропного гормону та кортизолу в крові жінок з гладком'язевими пухлинами матки	97
I.В.Корицька Побічні ефекти специфічної імунотерапії у хворих на алергічні захворювання	99
О.М.Корніліна, О.М.Ломаковський, Т.І.Гавриленко Імунопатологічні реакції у хворих на стабільну та нестабільну стенокардію	102
I.В. Коваленко, Т.Г. Кривоніс Вегетативні дисфункції в структурі психосоматичних та постстресових розладів	105
В.М.Кулигіна, Т.В.Щербань Показники стоматологічної захворюваності дітей раннього дитячого віку	107
О.Г.Курик, К.О.Галахін, М.Д.Андреєв, Г.М.Козицький Використання локальної гіпертермії в комплексному лікування раку шлунка	109
Г.Б.Матейко Тактика ведення і медикоментозна терапія вагітних з цитомегаловірусною інфекцією	112
В.І.Нагайчук Сучасні підходи в наданні раннього оперативного лікування опечених при техногенних катастрофах	115
В.В.Погорілій, О.О.Фомін, С.Д.Хіміч, В.А.Рауцкіс, В.С.Коноплицький, О.Г.Якименко, В.Б.Гончарук Значення допплерівських досліджень в ранній діагностиці варікоцеле у дітей та підлітків	118
М.І.Покидько, А.І.Михальченко, А.Н.Шевчук Аналіз лікування хворих гострим парапроктитом на базі Кіровоградської обласної лікарні	120
М.І.Покидько, О.М.Шевчук, О.І.Михальченко Аналіз лікування хворих зі спайковою хворобою на базі Кіровоградської обласної лікарні	122
О.І.Полунченко До питання про водно-сольовий гомеостаз в системі "мати-навколоплодні води-плід" при фізіологічній та ускладненій пізнім гестозом вагітності	124
Н.А.Рикало Особливості клітинної маніфестації гострих кишкових інфекцій клебсієльозної етіології у дітей раннього віку, в залежності від характеру мікрофлори біотопів	126
I.В.Руда, I.Д.Кухар Особливості антропометричних та соматотипологічних параметрів тіла у практично здорових міських підлітків з різними рівнями інтенсивності каріесу зубів	129
Д.С.Солейко Особливості вікового та сезонного розподілу дітей, хворих на септичні форми гострого гематогенного остеоміеліту	134
О.В.Солейко Особливості клінічного перебігу хронічної постінфарктної аневризми серця у хворих з супутньою патологією внутрішніх органів	137
В.З.Свиридуک Особливості діагностики та лікування хронічного панкреатиту в практиці сімейного лікаря	142
Н.М.Скоромна, I.Д.Сапегін, Г.І. Степанюк Порівняльна оцінка впливу вінборону та бензофурокайну на водно-електролітний баланс мозку при моделюванні дії загальної вібрації	148
С.І.Табачников, В.С.Первій Клініко-психопатологічний та біохімічний статус хворих специфічнимі фобіями	151
С.В.Теклюк Скринінгові методи діагностики депресивних розладів у загальномедичній практиці	154
Т.В.Чекотун Роль гормонів гіпофізарно-наднирникової системи в генезі гіпоглікемії у новонароджених	157
Н.Б.Урсол, М.А.Станіславчук Вплив тіотриазолу на ефективність та побічні ефекти застосування метотрексату у щурів з ад'юvantним артритом	159

СОЦІАЛЬНА МЕДИЦИНА, ОРГАНІЗАЦІЯ ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я

I.М.Азарський, В.М.Мороз, О.Г.Процек, О.О.Азарська, В.М.Олуйко, В.С.Тарасюк, В.І.Кириченко, Н.Д.Корольова, В.В.Поляруш, С.А.Кінзерський, М.Є.Чайковський, С.І.Лукомська, Т.А.Чорна, I.В.Паламар, В.А.Черевко Комплексна соціально-реабілітаційна програма для дітей-інвалідів з різними патологічними відхиленнями	163
I.В.Паламар Вікові особливості дитячої інвалідності та особливості її діnamіки від окремих причин (матеріали спостереження за 1994-2002 рр.)	165
В.Й.Шатило Організація медичної допомоги, диспансерний нагляд та профілактика парентеральних вірусних гепатитів на регіональному рівні	168
I.М.Шіфріс Роль соціологічного дослідження в оцінці стану медичної допомоги хворим на інфекції нирок та сечовивідних шляхів	172

НАУКОВІ ОГЛЯДИ

В.Г.Орлов, І.П.Феджага, В.Л.Доленко, В.А.Глушанець, О.О.Коновалюк, О.М.Вовчук, С.О.Магдебура, О.М.Печевистий Сучасні підходи до лікування раку щитоподібної залози	174
С.П.Московко Морфологічні зміни при хворобі Паркінсона та синдромі Паркінсонізму: огляд літератури	178

МЕТОДИКИ

В.А.Клименко Удосконалення методики біопсії шкіри в педіатрії	181
В.М.Кулигіна, Ж.В.Іванова Шляхи підвищення професійної підготовки іноземних студентів-стоматологів	183

ХРОНІКА

Іван Никифорович Ошовський (до 60-річчя від дня народження)	185
Желіба Микола Дмитрович (до 60-річчя з дня народження)	186
Історія заснування Вінницького медичного інституту	187
Деякі положення теорії місцевого імунітету	196

РЕЦЕНЗІЙ

Рецензія на книгу Г.О.Краковецької, О.В.Лігоненко "Крилаті латинські вислови". - Полтава, 2004.- 173 с. (Krakovecka G.O., Ligonenko O.V. The winged latin utterances.- Poltava, 2004.- 173 p.)	198
---	-----

© Вісник Вінницького національного медичного університету
Рецензуючий журнал

Технічний редактор В.Р. Чехова
Художній редактор В.О. Чайковський
Технічний редактор О.П. Віштак

Здано до набору 3.01.2005 р. Підписано до друку 20.01.2005 р. Формат 84x120 1/16.
Друк офсетний. Замовлення № 35. Тираж 350

Вінниця. Друкарня ВНМУ, Пирогова, 56